

Afzender

Eenhedsleiding Oost-Nederland

Ontvanger(s)Burgemeesters en hoofdofficier van justitie in
Oost-Nederland**Rubricering**

Openbaar

Datum

29 januari 2026

Ons kenmerk**Uw kenmerk****Behandeld door** Bestuursondersteuning ON**Kopie aan****Bijlage(n)** 0**Onderwerp**

Procesvoorstel formatiewijzigingen

Geachte burgemeesters en hoofdofficier van justitie,

De Nationale Politie is in 2013 ingericht op een wijze die voor die tijd passend was. Daarbinnen wordt elke vier jaar de regionale sterkteverdeling als onderdeel van het meerjarenbeleidsplan in het bestuurscollege vastgesteld. Inmiddels merken we dat dit ons onvoldoende wendbaarheid biedt om goed te kunnen inspelen op de snelle ontwikkelingen in de maatschappij. Dit maakt dat binnen de politie steeds vaker behoefte is aan tussentijdse wijzigingen in de formatie om toekomstbestendig te blijven, bijvoorbeeld door andersoortige functies toe te voegen of afdelingen samen te voegen. Een ontwikkeling die hiermee samenhangt, is de komst van de personeelsbudgetten naar de eenheden per 1 januari 2026. Dit betekent een verschuiving van sturing op aantallen FTE's naar sturing op een betaalbare bezetting. Deze manier van sturing biedt gelegenheid om, in samenspraak met het gezag, teams zodanig in te richten dat zij in staat zijn kwalitatief goede politiezorg te leveren.

In de afgelopen jaren werden kleinere formatiewijzigingen in het jaarverslag opgenomen, en grotere wijzigingen vooraf aan het gezag voorgelegd. Omdat de komende jaren vaker tussentijdse voorstellen tot formatiewijziging worden verwacht, is ons voorstel heldere procesafspraken met elkaar te maken op welke wijze (lokaal of regionaal) we deze voorstellen aan u voorleggen. Hiermee geven we gehoor aan het Manifest Lokaal Gezag waarin aangegeven is dat er sprake is van onvoldoende afstemming met het gezag over richtinggevende beheersvraagstukken, in het bestel waar beheer het gezag dient te volgen. Het uitgangspunt van het bestel is immers dat het beheer de politie in staat stelt om uitvoering te geven aan de door het gezag gestelde prioriteiten. Dat betekent mede dat de politie met de gezagen overlegt over de inrichting en wijzigingen van de formatie. Het ligt daarom in de rede dat wanneer tussentijds aanleiding ontstaat om de formatie te wijzigen, er afstemming met de gezagen plaatsvindt.

Principiële afweging

In het RVO van 13 november jl. kwam ter sprake dat het een principiële keuze is om in lijn met de wet alle formatiewijzigingen vooraf bestuurlijk vast te stellen ofwel een knip te maken en daarmee een deel van de minder omvangrijke en/of plaatselijke formatiewijzigingen achteraf regionaal vast te stellen. Dit voorstel beoogt de bestuurlijke betrokkenheid en zorgvuldige afstemming te verenigen met de wens vanuit de politie om met enige voortvarendheid te kunnen acteren.

- Voor kleine aanpassingen die binnen één of enkele BTs nodig zijn, kan het voorstel in de lokale driehoek worden besproken en worden vastgesteld.
- Bij wijzigingen waarbij sprake is van overhevelen van formatie, bijvoorbeeld vanuit het land ofwel ander team binnen de eenheid, en waarbij functies het werk volgen, is het voorstel dit in het RVO voor te leggen waar dan -mits het bestuurscollege met dit procesvoorstel instemt- een voorlopig akkoord kan worden gegeven.
- Voor relatief kleine wijzigingen die de hele regio aangaan, bijvoorbeeld binnen de regionale diensten, is het voorstel om wijzigingen tot 10 FTE in het RVO voor te leggen waar dan -mits het bestuurscollege met dit procesvoorstel instemt- een voorlopig akkoord kan worden gegeven.
- Bij wijzigingen waarin sprake is van uitbreiding van formatie met financiering, is het voorstel deze alleen op te nemen in het totaaloverzicht van alle formatiewijzigingen en in het jaarverslag.
- Voor grotere wijzigingsvoorstellen (meer dan 10 FTE) wordt de route DVO/RVO/Bestuurscollege.

In november van elk jaar worden alle formatiewijzigingen van dat jaar door de politie ingebracht in het Bestuurscollege. Het Bestuurscollege kan dan het geheel van wijzigingen bespreken en definitief vaststellen. Vervolgens worden de geaccordeerde wijzigingen opgenomen in het daaropvolgende jaarverslag.

Voorstel uitgangspunten

Als algemeen uitgangspunt hanteren we dat wanneer de politie “iets te kiezen heeft”, het gezag dat ook heeft. Daarbij worden de volgende uitgangspunten voorgesteld, naast het bovengenoemde principiële uitgangspunt:

1. Politiewet art 39, lid 1: het gezag stelt de sterkteverdeling vast. Daarnaast bevat de wet ook een aantal inrichtingsprincipes waar de minister over gaat, zoals indeling districten en BT's en 1:5000 wijkagenten.
2. Er kan sprake zijn van politiek primaat, bijvoorbeeld als de minister een besluit neemt, bijvoorbeeld een taakstelling of specifieke beleidskeuze (bijvoorbeeld zeden). Dit kan met of zonder dekking plaatsvinden.
3. De burgemeester gaat over het lokale veiligheidsbeleid en heeft het gezag over de handhaving van de openbare orde en hulpverlening. Zij gaat dan ook over de daarbij horende formatie. Het Openbaar Ministerie gaat over de opsporing en heeft het gezag over strafrechtelijke onderzoeken en de handhaving van de wet en gaat daarmee over de daarbij horende formatie. Aangezien politieprocessen (en dus ook functies) vaak niet mono zijn en politiewerk vrijwel altijd integraal is, is voor de meeste voorstellen ook instemming van beide gezagen nodig om tot een besluit te komen.
4. De politie legt voorstellen tot formatiewijzigingen van meer dan 10 fte voor langs de afgesproken Governance ONL: de zogenaamde 'backbone' waarbij lokale driehoek en bestuurscollege de formele gremia zijn voor besluitvorming en in de DVO's en het RVO afstemming plaatsvindt.
5. Indien er twijfel is over de beste procesgang, wordt in het RVO regie gevoerd op het proces.
6. Wanneer geen instemming wordt verleend bij de consultatie danwel bij het aanbieden van de kleinere formatiewijzigingen <10 fte bij het Bestuurscollege in november, kan de formatiewijziging niet ongewijzigd doorgevoerd worden en wordt het voorstel heroverwogen. De consultatie is gezien de wettelijke kaders immers niet vrijblijvend.
7. Alle wijzigingen resulteren in een regionaal besluit, en worden afgehecht in het bestuurscollege in lijn met art 39 lid 1. We geven hiermee de garantie dat niet via de weg van de geleidelijkheid ongemerkt vele kleine wijzigingen uiteindelijk alsnog leiden tot grote impact.
8. Geaccordeerde formatiewijzigingen worden vastgelegd in het jaarverslag. En als het nodig is, bijvoorbeeld omdat het voorstel de landelijke beheers verantwoordelijkheid raakt, wordt de KC en de minister in positie gebracht.

Voorbeelden

Ter illustratie volgen hierna een aantal voorbeelden hoe de voorgestelde lijn loopt conform bovenstaande uitgangspunten.

Wijziging	Politiek primaat	Dekking	Aantal formatieplaatsen	Afstemmingslijn
BT's samenvoegen	Nee	Ja, via HBVS+	Groot	Lokaal / districtelijk voorbereid, afgehecht in het BC en het beheersbesluit van de minister maakt het definitief
Motie Hermans met Web en Wijk- inrichting	Ja	Ja	Middel	Lokaal / districtelijk voorbereid en in het BC afgehecht
Wijziging type functies binnen BT	Nee	Ja	Klein	Besluit en vaststelling in lokale driehoek
Uitbreiding team	Ja	Ja	Groot	Gefinancierde uitbreiding daarom alleen opnemen in totaaloverzicht BC november en jaarverslag
Wijziging type functies bij de DRR	Nee	Ja	Klein	Voorlopig besluit RVO – def vast BC november
Wijziging type functies bij de DRR	Nee	Nee	Klein	Lokaal / districtelijk voorbereid en in het bestuurscollege afgehecht

Verwachte formatiewijzigingen

In 2026 verwachten we met een voorstel te komen voor de uitbreiding van de Dienst Bedrijfsvoering. Deze uitbreiding is noodzakelijk omdat de Dienst bedrijfsvoering binnen de eenheden bij het inrichtingsplan in 2013 te beperkt is ingericht (alleen team capaciteitsmanagement). De complexiteit en hoeveelheid van de vraagstukken op bedrijfsvoeringsvlak binnen de eenheden zijn de afgelopen jaren fors toegenomen. Ook brengt de komst van het nieuwe stelsel Bijzondere Zorg en het nieuwe Onderwijsstelsel nieuwe taken met zich mee.

Bespreking

Ik hoop dat u zich in deze procesafspraken kunt vinden, zodat we bij toekomstige formatiewijzigingen op een goede en efficiënte wijze kunnen afstemmen. We gaan in het RVO graag met u in gesprek over dit voorstel.

Met vriendelijke groet,

Gert Veurink
Politiechef

